

Svar på skriftligt spørgsmål om Forststyrelsens planer på att avveckla friluftsområden

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 130/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Halmeenpää /gröna m.fl.:

Ämnar regeringen ta befattning med Forststyrelsens planer att avveckla underhållet av rekreationsområden och

anser regeringen det vara möjligt att de skogar som i dag fungerar som rekreationsområden stegvis ändras till områden för effektivare skogsbruksanvändning på bekostnad av rekreationsanvändningsvärdet?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt 6 § i lagen om Forststyrelsen (234/2016) ska Forststyrelsen som en väsentlig del av den hållbara vården och användningen av naturresurserna i tillräcklig grad beakta skyddet och en ändamålsenlig ökning av den biologiska mångfalden tillsammans med de övriga målen för vården, användningen och skyddet av skogar, havet och andra naturresurser. Forststyrelsen ska dessutom beakta de krav som användningen av naturen för rekreation och främjandet av sysselsättningen ställer.

Enligt 5 § 2 mom. 3 punkten i lagen om Forststyrelsen hör till Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter tillhandahållande av natur- och friluftstjänster i anslutning till användning av naturen för rekreation samt värnande om kulturegendom. Dessa tjänster finansieras genom statsbudgeten ur moment 30.64.50 (*Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter*) under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel.

På 1990-talet byggdes många konstruktioner som stöder rekreationsanvändningen av statens marker genom finansiering ur statens sysselsättningsprogram, som inte längre är tillämpbar på samma sätt. Under de senaste decennierna har man varje år strukit objekt från denna tid från underhållet på grund av att de nått slutet av sin tekniska livslängd eller att de inte använts i tillräckligt stor utsträckning.

Basfinansieringen av naturtjänsterna har inte varit på en tillräckligt hög nivå för att täcka såväl underhållskostnaderna som konstruktionernas behov av ersättningsinvestering. År 2017 uppskattades att cirka 10 procent av rastplatserna och 5–6 procent av konstruktionerna är i dåligt skick

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 130/2018 rd

och kräver brådskande reparationer. Forststyrelsens Naturtjänster har beräknat att underhållet av friluftsinfrastrukturen har ett reparationsunderskott på över 40 miljoner euro. Av detta uppskattas andelen för konstruktioner i rekreationsskogar och friluftsområden som finansieras av jord- och skogsbruksministeriet och som är belägna utanför naturskyddsområdena vara cirka 6,7 miljoner euro.

Att arbeta in reparationsunderskottet, det vill säga underhålla frilufts- och skyltningskonstruktionerna har betydande hälso- och välfärdsfördelar genom att objekten görs tillgängliga och vistelsen där underlättas. Frilufts- och skyltningstjänster i gott skick utgör även nödvändiga grundläggande förutsättningar för idkande och utvecklande av naturturism. Därigenom uppnås även i glesbygden betydande regionalekonomiska och sysselsättningseffekter. I regeringens projekt Turism 4.0 har man redan börjat arbeta in detta reparationsunderskott.

Forststyrelsen följer upp antalet besökare i områden som reserverats för rekreationsanvändning. År 2017 gjordes nästan 6 miljoner besök till objekt som underhålls av Forststyrelsens Naturtjänster och objektens lokalekonomiska effekt uppgick till totalt 258 miljoner euro. För att betjäna det ökade besökarantalet och möjliggöra nya sätt att röra sig i naturen har man varit tvungen att vara noga med på vad de begränsade resurserna används. De objekt som i första hand ska underhållas är led och rastplatser som används mycket.

Den delvisa avvecklingen av rastplatser och andra konstruktioner som främjar friluftsliv har samband med Forststyrelsens Naturtjänsters åtgärder att anpassa verksamheten efter knappa resurser. Man har valt att avveckla främst enskilda utspridda objekt med få besökare. Det har beräknats att besöken till de objekt som är planerade för avveckling utgör under tre procent av alla besök till rastplatser.

Även vandrare i mer avlägsna områden kommer att ha kvar rastplatser. De rastplatser som man i första hand planerar avveckla erbjuds till exempelvis kommuner, byaföreningar, vänföreningar och även jaktlag. Forststyrelsens Naturtjänster ser till att underhållet av de objekt som förblir i bruk fungerar och att förblir säkra och öppna för alla.

Naturtjänster har utrett användningen av objekt i Lestijärvi, Sievi och Reisjärvi och hur underhållet ska ordnas samt hittills presenterat planer för serviceutrustningen på två möten i Lestijärvi och Sievi kommuner. Man planerar hålla en presentation i Reisjärvi kommun inom den närmaste tiden. Under dessa möten har man bland annat utrett efterfrågan och skicket på objekten. För en del av objekten har man redan funnit lösningar till hur ansvaret för underhållet kan fördelas. Man kommer fortfarande att ha kvar de mest använda objekten och underhålla dem, huvudsakligen på Forststyrelsens initiativ. Man har även identifierat objekt (spångar och rastplatser) som bör rivas samt planerat leder. En ansökan om lösningar pågår fortfarande.

Forststyrelsen iakttar villkoren för beslut om EU-finansiering och annan projektfinansiering. I berörda kommuner avstår man inte från objekt som byggts med EU-finansiering eller talkoarbete.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 130/2018 rd

Forststyrelsen har inga planer på att ändra skogar som i dag fungerar som rekreationsområden till områden för effektivare skogsbruk på bekostnad av rekreationsanvändningsvärdet. Man går igenom de markanvändningsrelaterade prioriteterna inom regionala, inkluderande processer för naturresursplanering, varvid man lyssnar till intressegruppernas önskemål.

Helsingfors 26.4.2018

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä